

การประชุมประจำปี
2026 | ประเทศไทย
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
กลุ่มธนาคารโลก

การดำเนินนโยบายท่ามกลางภาวะ เศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงสูง เปราะบางและผันผวน

รายงานประจำปีของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
ไฮไลต์ปี 2569

แม้เศรษฐกิจโลกจะเผชิญกับ
ความท้าทายจาก
ความผันผวนทางภูมิรัฐศาสตร์
ความขัดแย้งที่ยังคงคุกรุ่นอยู่
และการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ
ในระบบการค้าโลก
แต่ปีที่ผ่านมา มันก็แสดงให้เห็นถึง
ความสามารถในการฟื้นตัว
และยืนหยัดรับมือกับสถานการณ์
ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ท่ามกลางอุปสรรคและความท้าทาย จากแรงกระแทกทางภูมิรัฐศาสตร์ ความขัดแย้งที่ยังคงคุกรุ่นต่อไป ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในระบบการค้าโลก แต่ปี 2568 ก็นับว่าเป็นปีที่เศรษฐกิจโลกแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการฟื้นตัวและรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ด้วยความคล่องตัวของภาคเอกชน การสนับสนุนด้านนโยบายการคลังและนโยบายการเงิน รวมถึงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับ

แนวโน้ม

เทคโนโลยี ช่วยให้การเติบโตของเศรษฐกิจโลกยังคงรักษาเสถียรภาพไว้ได้ อีกทั้งอัตราเงินเฟ้อก็ยังคงปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้มีการปรับเพิ่มคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจโลกโดยกองทุนการ

เงินระหว่างประเทศ (IMF) ขึ้นเล็กน้อยในช่วงต้นปี 2569

นับตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ภาวะสงครามในตะวันออกกลางได้เปลี่ยนแปลงแนวโน้มดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าภาวะหยุดชะงักเนื่องจากความขัดแย้งจะส่งผลกระทบโดยตรงที่สุดในภูมิภาคดังกล่าว แต่ภาวะหยุดชะงักด้านอุปทานพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานในวงกว้าง ได้ก่อให้เกิดความยากลำบากมากขึ้นกว่าจะรับมือได้ แรงกระทบระลอกใหม่นี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่หนี้สาธารณะทั่วโลกอยู่ในระดับใกล้เคียงกับจุดสูงสุดเป็นประวัติการณ์อยู่แล้ว

สถานการณ์

โลก

แนวโน้มการเติบโตในระยะกลางยังคงถูกกดดันจากปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น ปัญหาสังคมเกี่ยวกับคนสูงวัยในหลายพื้นที่ทั่วโลก แม้ว่าจะยังไม่นับรวมผลกระทบจากปัจจัยลบที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมก็ตาม แต่กระนั้น

มาตรการทางการคลังที่เอื้ออำนวยในปัจจุบันและการลงทุนจากภาคเอกชนอาจช่วยพยุงเศรษฐกิจให้ผ่านพ้นช่วงเวลาที่ยากลำบากเหล่านี้ไปได้ และศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตจากปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก็มีแนวโน้มที่จะผลักดันให้โลกก้าวเข้าสู่เส้นทางที่เติบโตที่สูงขึ้นกว่าเดิมได้

IMF ให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิก

ในการรับมือกับกระแสปัจจัยที่สวนทางกัน

เหล่านี้ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสและบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ผ่านการให้คำแนะนำด้านนโยบายที่ปรับให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

ที่ผ่านมาน

กรรมการผู้จัดการ

เรียน ท่านผู้อ่าน

เศรษฐกิจโลกยังคงแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการรับมือและฟื้นตัวได้ดี ท่ามกลางแรงกระทบที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่าและซ้อนทับกัน ในปีนี้ ภาวะสงครามในตะวันออกกลางเป็นปัจจัยที่จุดรั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลักดันอัตราเงินเฟ้อให้ปรับตัวสูงขึ้น และนำมาซึ่งการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานของสินค้าโภคภัณฑ์ที่สำคัญ หากปราศจากภาคเอกชนที่สามารถปรับตัวได้อย่างคล่องตัว ซึ่งได้รับแรงหนุนจากการลงทุนด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการกำหนดนโยบายอย่างมีวินัยแล้วนั้น สถานการณ์ต่าง ๆ อาจเลวร้ายกว่านี้มากก็เป็นได้

ทว่าสถานะตลาดยังคงมีความผันผวนสูง และแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะกลางยังคงขบเซา เราจำเป็นต้องเดินหน้าไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการฟื้นตัวและรับมือกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่เสี่ยงต่อการเผชิญกับภาวะหยุดชะงัก

เสถียรภาพด้านราคาและเสถียรภาพทางการเงินนั้นมีความสำคัญยิ่ง โดยทำหน้าที่เป็นเสาหลักแห่งความสามารถในการรับมือและฟื้นตัวจากภาวะวิกฤติได้ดี เนื่องจากกรอบนโยบายที่มั่นคงและสถาบันที่เข้มแข็ง และแม้ความท้าทายทางการคลังจะทวีความรุนแรงขึ้น หน่วยงานด้านนโยบายการคลังยังคงมีเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้งานได้ เมื่อเลือกใช้อย่างชาญฉลาด ในขณะเดียวกัน นโยบายเชิงโครงสร้างยังเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างการเติบโตที่มีความยั่งยืนและมั่นคงยิ่งขึ้น รวมไปถึงความยืดหยุ่นและความสามารถในการฟื้นตัวและรับมือกับปัจจัยกระทบต่าง ๆ

ท่ามกลางสถานการณ์เช่นนี้ AI นำมาซึ่งทั้งโอกาสและความเสี่ยง โดยในการใช้ประโยชน์จากโอกาสดังกล่าว บรรดาประเทศต่าง ๆ สามารถสนับสนุนให้แรงงานได้รับการฝึกทักษะใหม่ และช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถคว้าโอกาสในการเพิ่มผลิตภาพได้ การเสริมสร้างความสามารถในการฟื้นตัวและรับมือกับความเสียหายทางไซเบอร์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการรับมือกับภัยคุกคามนี้

ในขณะที่ประเทศสมาชิกของเราต้องรับมือกับกระแสปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ซับซ้อนและสวนทางกันในปัจจุบัน IMF พร้อมยินดีเชิงข้างและปรับรูปแบบการสนับสนุนที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของสมาชิกแต่ละประเทศ ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำเชิงนโยบายที่ชัดเจนและตรงไปตรงมา ความช่วยเหลือทางการเงินที่ปรับให้เหมาะสม และความช่วยเหลือทางวิชาการ นับตั้งแต่การดำเนินนโยบายในการรับมือกับสภาพแวดล้อมทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป การลดการ

ขาดดุล ไปจนถึงการคว้าโอกาสในยุคปัญญาประดิษฐ์ IMF ทำหน้าที่เป็นเวทีสำหรับความร่วมมือและเป็นช่องทางในการส่งต่อนโยบายที่ดี

ด้วยการสนับสนุนจากสมาชิก ซึ่งมีคณะกรรมการบริหารของ IMF เป็นตัวแทน เราได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับ IMF มากยิ่งขึ้นในช่วงปีงบประมาณที่ผ่านมา

ในการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มที่เปราะบางที่สุดของเรานั้น เรากำลังดำเนินการปฏิรูปกองทุน Poverty Reduction and Growth Trust (กองทุนทรัสต์เพื่อการลดความยากจนและเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ) ตามที่ได้ตกลงกันไว้ในปี 2567 เราขอขอบคุณในความมุ่งมั่นของประเทศสมาชิก และใคร่ขอเรียกร้องให้สมาชิกประเทศอื่น ๆ ยืนยันการจัดสรรทรัพยากรเงินอุดหนุนเพิ่มเติม เพื่อให้มั่นใจในขีดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่ยั่งยืน

เพื่อเป็นการสนับสนุนสมาชิกทุกประเทศ เรากำลังเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภารกิจหลัก ผ่านการทบทวนอย่างรอบด้านในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ แนวทางในการดูแลสอดส่องและประเมินสถานะภาคการเงิน วิธีการกำหนดระดับหนี้ที่ยั่งยืนสำหรับสมาชิกที่มีรายได้ต่ำ วิธีการออกแบบโปรแกรมสำหรับแต่ละประเทศ ตลอดจนวิธีการประเมินภาวะความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลกและผลกระทบที่เกิดจากความไม่สมดุลดังกล่าว

และเพื่อให้มั่นใจว่า IMF จะยังคงสามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมและเป็นตัวแทนของสมาชิกทุกประเทศ เราจึงยังคงเรียกร้องให้มีการดำเนินการตามการทบทวนไควดครั้งที่ 16 ต่อไป

IMF มุ่งมั่นที่จะต้อยุดจากจุดแข็งของเรา เพื่อตอบสนองความจำเป็นใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอของประเทศสมาชิก แรงกระทบครั้งใหม่แต่ละระลอกยิ่งตอกย้ำให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นถึงความเชื่อมโยงระหว่างกัน และแสดงให้เห็นว่าประเทศสมาชิกจะได้รับประโยชน์มากเพียงใดจากการผนึกกำลังร่วมกันและทำงานประสานกับ IMF เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

ด้วยความปรารถนาดี

คริสตาลีนา กืออร์กีเวา

กรรมการผู้จัดการ

ข้อมูลเกี่ยวกับ IMF

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ดำเนินงานเพื่อสร้างการเติบโตและความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนให้แก่ประเทศสมาชิกทั้ง 191 ประเทศ โดยการสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจที่ส่งเสริมเสถียรภาพทางการเงินและความร่วมมือด้านการเงิน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มผลผลิตภาพ การสร้างงาน และความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจ

IMF อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประเทศสมาชิกและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อประเทศสมาชิกเหล่านั้น สมาชิกทุกประเทศมีผู้แทนอยู่ในคณะกรรมการบริหารของ IMF ซึ่งทำหน้าที่หารือเกี่ยวกับผลกระทบทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลกที่เกิดจากนโยบายเศรษฐกิจของแต่ละประเทศสมาชิก อนุมัติการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของ IMF แก่ประเทศสมาชิก และกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการให้ความรู้ทางวิชาการของ IMF

รายงานประจำปีฉบับนี้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร ฝ่ายบริหารจัดการ และเจ้าหน้าที่ของ IMF ในระหว่างปีงบประมาณตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2569 เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น โดยเนื้อหาดังกล่าวสะท้อนถึงมุมมองและการหารือเชิงนโยบายของคณะกรรมการบริหาร IMF ซึ่งได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการจัดทำรายงานประจำปีฉบับนี้

ปีงบประมาณ (FY) ของ IMF เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 30 เมษายน บทวิเคราะห์และข้อพิจารณาเชิงนโยบายที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้เป็นความเห็นของคณะกรรมการบริหารของ IMF หน่วยบัญชีของ IMF คือสิทธิพิเศษถอนเงิน (SDR) ทั้งนี้ การแปลงข้อมูลทางการเงินของ IMF เป็นดอลลาร์สหรัฐเป็นการคำนวณโดยประมาณและจัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกเท่านั้น ณ วันที่ 30 เมษายน 2569 อัตราแลกเปลี่ยน SDR/ดอลลาร์สหรัฐ อยู่ที่ 1 ดอลลาร์สหรัฐ = 0.728854 SDR และอัตราแลกเปลี่ยนดอลลาร์สหรัฐ/SDR อยู่ที่ 1 SDR = 1.372020 ดอลลาร์สหรัฐ อัตราแลกเปลี่ยนเมื่อปีก่อน (30 เมษายน 2568) คือ 1 ดอลลาร์ = 0.737401 SDR และ 1 SDR = 1.356110 ดอลลาร์ คำว่า “billion” หมายถึง หนึ่งพันล้าน และคำว่า “trillion” หมายถึง หนึ่งล้านล้าน ส่วนความคลาดเคลื่อนเล็กน้อยระหว่างตัวเลขย่อยกับยอดรวมนั้นเกิดจากการปัดเศษตัวเลข ในการใช้คำว่า “ประเทศ” ในรายงานประจำปีฉบับนี้ คำดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าหมายถึงหน่วยทางดินแดนที่เป็นรัฐประเทศตามความเข้าใจทางกฎหมายและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศเสมอไปในทุกกรณี ในบริบทนี้ คำดังกล่าวครอบคลุมถึงดินแดนบางแห่งที่มีใช้รัฐประเทศ แต่มีการจัดเก็บข้อมูลทางสถิติแยกต่างหากและเป็นอิสระจากกัน เส้นแบ่งอาณาเขต สี ชื่อเรียกดินแดน และข้อมูลอื่นใดที่ปรากฏบนแผนที่ ไม่ได้สื่อถึงการตัดสินใด ๆ ของ IMF เกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายไม่ว่าจะของดินแดนใด หรือการรับรองหรือยอมรับเส้นแบ่งอาณาเขตดังกล่าวแต่อย่างใด

ภารกิจสำคัญ 3 ประการของ IMF ได้แก่

การสอดส่องดูแลเศรษฐกิจ

ให้คำแนะนำแก่ประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค เร่งการเติบโตทางเศรษฐกิจ และบรรเทาปัญหาความยากจน

ความช่วยเหลือทางการเงิน

จัดหาเงินทุนให้แก่ประเทศสมาชิกเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงิน รวมถึงปัญหาการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นเมื่อดุลการชำระเงินต่างประเทศมีมูลค่าสูงกว่ารายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ความช่วยเหลือทางวิชาการ

จัดการฝึกอบรมและให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเมื่อได้รับการร้องขอ เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันทางเศรษฐกิจของตน เพื่อการออกแบบและดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานใหญ่ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ตั้งอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ส่วนสำนักงานสาขาต่าง ๆ ทั่วโลกมีเป้าหมายเพื่อขยายขอบเขตการดำเนินงานในระดับสากลและรักษาความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับประเทศสมาชิก หากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ IMF และประเทศสมาชิก โปรดเยี่ยมชมเว็บไซต์ IMF.org

เนื้อหาภายในเล่ม

6 การสนับสนุนจาก IMF ในเวทีระหว่างประเทศ

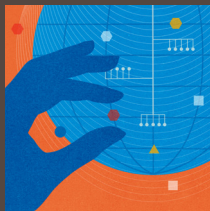
ประเด็นที่น่าจับตามอง

8

**การคลัง: แรงกดดัน
ที่เพิ่มขึ้นต่อเงินงบประมาณภาครัฐ**

12

**ปัญญาประดิษฐ์ (AI):
การปรับใช้และความ
ปั่นป่วน**

15

**การค้าและการเติบโต:
ความสามารถใน
การรับมือและฟื้นตัว
ท่ามกลางแรงกดดัน**

18

**พรมแดนใหม่ทาง
การเงินดิจิทัล**

20

การประชุมประจำปี 2026 ของ IMF และกลุ่มธนาคารโลก: กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ยินดีต้อนรับ WELCOME

การสนับสนุน จาก IMF ใน เวทีระหว่างประเทศ

กรรมการผู้จัดการ คริสตาลินา กืออร์กีเอวา พบปะหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง ในระหว่างการประชุม Spring Meetings ประจำปี 2569 ของ IMF และกลุ่มธนาคารโลก (WBG) ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิก ผ่านการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในเวทีสำคัญระหว่างประเทศ นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มยี่สิบประเทศ (G20) ซึ่งเป็นเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจและการเงิน โดยสมาชิกของกลุ่มประกอบด้วยเขตเศรษฐกิจหลักจากทั่วโลก ทาง IMF ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาที่ได้รับความไว้วางใจมาโดยตลอด โดยได้นำความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์มาสนับสนุนการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง เพื่อส่งเสริมนโยบายที่มุ่งสร้างเสถียรภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ภายใต้การเป็นประธานกลุ่ม G20 ของแอฟริกาใต้ในปี 2568 IMF ได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินผ่านการให้ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอแก่กรอบการทำงานและคณะทำงานด้านโครงสร้างทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Architecture Working Groups) โดยจัดทำการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจโลก ภาคการเงิน ความเปราะบางด้านหนี้สิน การไหลเวียนของเงินทุน เครือข่ายความปลอดภัยทางการเงินโลก (Global Financial Safety Net) และ

การระดมทรัพยากรภายในประเทศ ในส่วนของประเด็นเรื่องหนี้สิน IMF ยังคงให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ที่กำลังดำเนินการอยู่ และมีส่วนช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกัน รวมถึงปรับปรุงกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ให้ดียิ่งขึ้น ผ่านเวทีหารือระดับโลกว่าด้วยหนี้สาธารณะ (Global Sovereign Debt Roundtable) นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับธนาคารโลกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวทางแบบสามเสาหลัก เพื่อช่วยเหลือประเทศที่มีวาระ

การปฏิรูปที่เข้มแข็งและมีสถานะหนี้สินที่ยั่งยืนในยามที่ต้องเผชิญกับความท้าทายด้านสภาพคล่องระยะสั้น ซึ่งอาจจำกัดขีดความสามารถในการลงทุนในการใช้จ่ายที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำบทวิเคราะห์ความเปราะบางทางเศรษฐกิจมหภาคในแอฟริกา การดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมว่าด้วยการระดมทุนเพื่อการพัฒนา และความพยายามในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการระดมรายได้ภายในประเทศ ในขณะเดียวกัน IMF ได้ประเมินสถานะของเครือข่ายความปลอดภัยทางการเงินระดับโลกและพยายามเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับเครือข่ายดังกล่าวผ่านความร่วมมือกับกลไกการจัดหาเงินทุนระดับภูมิภาค

ภายใต้การดำรงตำแหน่งประธานกลุ่ม G20 ของสหรัฐฯ IMF ได้มีส่วนร่วมในประเด็นสำคัญต่าง ๆ อาทิ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลก และปัญหาหนี้สิน

โดยจัดทำทวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยขับเคลื่อนและผลกระทบของความไม่สมดุลดังกล่าว รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อกระตุ้นการเติบโตในระยะกลาง นอกเหนือจากกลุ่ม G20 แล้ว IMF ยังมีบทบาทอย่างแข็งขันในกระบวนการหารือด้านการเงินของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก 7 ประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่และเป็นประชาธิปไตย (G7) โดยให้คำแนะนำเชิงนโยบายและนำเสนอข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจมหภาคและการเงินโลก รวมถึงประเด็นความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจโลก

นอกจากนี้ IMF ยังประสานงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับภาวะหยุดชะงักและประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ โดยในปี 2565 ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานประสานงานร่วมกับธนาคารโลก โครงการอาหารโลก (World Food Programme) และองค์การการค้าโลก (WTO) ขึ้นอย่าง

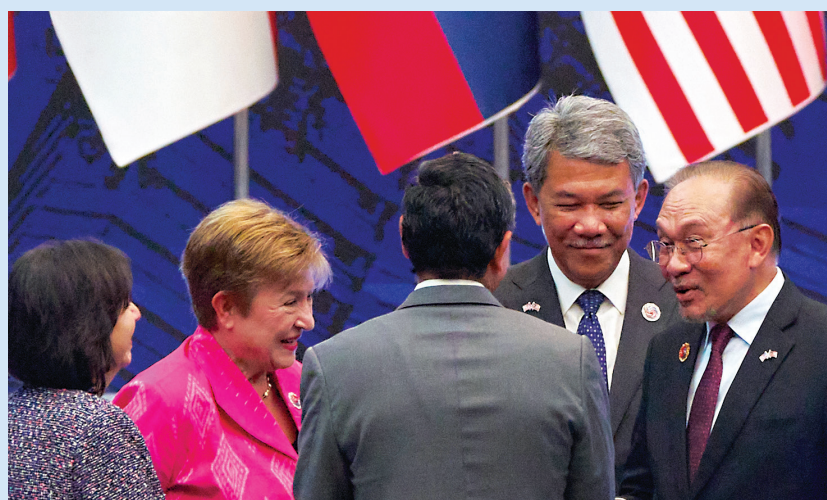
รวดเร็ว เพื่อช่วยรับมือกับปัญหาความไม่มั่นคงทางอาหารอันเป็นผลสืบเนื่องร่วมกันจากการระบาดใหญ่ของโรคระบาดโควิด 19 และสงครามในยูเครน

ในเดือนเมษายน 2569 ได้มีการจัดตั้งกลุ่มประสานงานขึ้น โดยมีองค์กรต่าง ๆ เข้าร่วม อาทิ องค์การพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ธนาคารโลก และองค์การการค้าโลก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและด้านพลังงานที่เกิดจากสงครามในตะวันออกกลางและเพื่อติดตามมาตรการตอบสนองเชิงนโยบายของประเทศต่าง ๆ พร้อมทั้งประสานงานด้านคำแนะนำเชิงนโยบายและการประเมินความต้องการด้านเงินทุนและการจัดสรรความช่วยเหลือทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

ในระดับคณะกรรมการบริหาร ในระหว่างปีงบประมาณ 2569 คณะกรรมการประสานงานได้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศหลายแห่ง อาทิ ธนาคารโลก องค์การการค้าโลก คณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน

(Financial Stability Board) และคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (UN Economic and Social Council) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสอดคล้องของวาระการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ การเงิน การค้า และการพัฒนาระหว่างประเทศ ตลอดจนเพื่อให้คณะกรรมการได้รับทราบถึงสถานการณ์และความคืบหน้าต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับภาพรวมในระดับที่กว้างขึ้น ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ของ IMF มีบทบาทสำคัญในการหารือเกี่ยวกับเศรษฐกิจโลก ผ่านการเข้าร่วมในเวทีและองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญ ตลอดจนการดำเนินงานร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ระดับภูมิภาค ส่วนกรรมการผู้จัดการดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะผู้บริหารระดับสูงของสหประชาชาติ (UN Chief Executives Board) และเจ้าหน้าที่ยังได้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force) รวมถึงหน่วยงานกำหนดมาตรฐานอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการบาเซิลว่าด้วยการกำกับดูแลการธนาคาร (Basel Committee on Banking Supervision) นอกจากนี้ IMF ยังสนับสนุนการหารือเชิงนโยบายในระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือกับกลุ่มพันธมิตรต่าง ๆ อาทิ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) และคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission)

กรรมการผู้จัดการ มาดาม คริสตาลินา กิออร์กีเยวา พบปะหารือกับนายกรัฐมนตรีมาเลเซียฯ พณฯ อันวาร์ อิบราฮิม ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 47 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

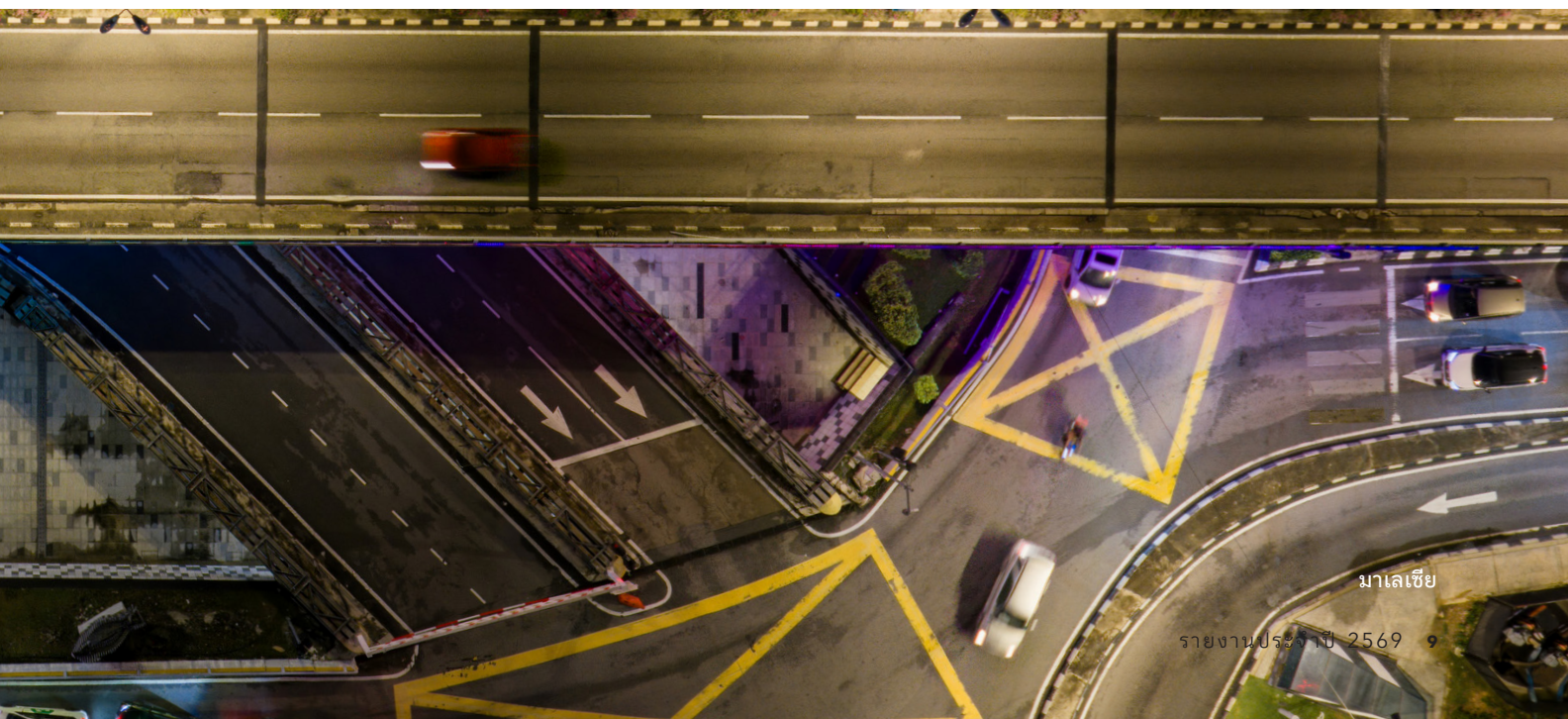
ประเด็นที่น่าจับตามอง

การคลัง: แรงกดดัน
ที่เพิ่มขึ้นต่อเงินงบประมาณ
ประมาณภาครัฐ

หลังจากที่เคยลดลงไปช่วงสั้น ๆ จากระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในช่วงวิกฤตโรคระบาดโควิด 19 และหนี้สาธารณะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนจะแตะระดับเดียวกับช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายในปี 2571 ก่อนที่จะเกิดภาวะสงครามในตะวันออกกลางขึ้น ความขัดแย้งดังกล่าวกำลังซ้ำเติมแรงกดดันทางการคลัง โดยส่งผลให้ราคาพลังงานปรับตัวพุ่งสูงขึ้น ภาวะการเงินตึงตัวขึ้น และการเติบโตทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลง อีกทั้งยังไม่มี ความชัดเจนว่าแรงกดดันเหล่านี้จะยืดเยื้อไปอีกนานเพียงใด หลาย ๆ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเลือกตัดสินใจในการหาทางบรรเทาผลกระทบจากต้นทุนพลังงานที่สูงขึ้น ควบคู่ไปกับการรักษาความยืดหยุ่นในการใช้งบ

ประมาณการคลังเอาไว้ โดยบรรดาประเทศที่ต้องนำเข้าพลังงานต่างกำลังเผชิญกับแรงกดดันมหาศาลที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีรายได้ต่ำ ตลาดพันธบัตรจึงได้ตอบสนองต่อปัจจัยเหล่านี้ไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน โดยอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวปรับตัวสูงขึ้นและมีความผันผวนมากขึ้น ซึ่งภายในเวลาเพียงสามปี ภาระในการชำระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเกือบครึ่งหนึ่ง โดยขยับจากระดับประมาณร้อยละ 2 ไปสู่เกือบร้อยละ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ซึ่งคิดเป็นเม็ดเงินมหาศาลระดับหลายล้านล้านดอลลาร์ทั่วโลก ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้จ่ายด้านการศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน หรือภารกิจเร่งด่วนอื่น ๆ ได้ ค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นภาระที่เพิ่มเข้ามานอกเหนือจากความเป็นในการใช้จ่ายด้านการป้องกันประเทศที่เกิดขึ้นรอบใหม่ ในขณะที่ความไม่แน่นอนทางการค้า

ประเด็นที่น่าจับตามอง

และการเมืองเริ่มทวีความสำคัญควบคู่ไปกับความกังวลด้านความมั่นคง ความเปราะบางทางการคลังยังทำให้ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการเงินรุนแรงขึ้นด้วย ก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับสภาพคล่อง รวมถึงภาวะหยุดชะงักในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและตลาดการเงินอื่น ๆ โดยผู้กู้รายใหญ่หลายรายกำลังออกตราสารหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้นเพื่อบริหารจัดการภาระดอกเบี้ย แต่สิ่งนี้ทำให้ผู้กู้รายใหญ่เหล่านี้มีความเสี่ยงสูงขึ้นที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของสภาพแวดล้อมการระดมทุนระยะสั้น

การออกตราสารหนี้เพิ่มขึ้นในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจพัฒนาแล้วยังส่งผลกระทบต่อทั่วโลกเช่นกัน โดยทำให้เงินทุนของนักลงทุนที่ จะจัดสรรให้กับผู้กู้ภาครัฐของประเทศอื่น ๆ มีจำนวนลดลง ในขณะที่เดียวกัน ประเทศที่มีรายได้ต่ำก็ต้องเผชิญกับการถูกตัดลดความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา

สถานการณ์ทางการคลังเป็นเรื่องที่น่ากังวลอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศที่มีระดับรายได้แตกต่างกันไม่ว่าจะในระดับใด ในกรณีนี้จำเป็นต้องมีการอุดหนุนราคาพลังงานโดยใช้ดุลยพินิจและมีพื้นที่ทางการคลังรองรับการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวควรเป็นมาตรการชั่วคราวและมุ่งเป้าไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เจาะจงอย่างชัดเจน การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยให้น้ำมันที่ไว้อุปสงค์จะลดลงเพื่อให้อัดคล่องกับอุปทานทั่วโลกที่ลดลง

นับจากนี้ไปจนถึงระยะกลาง จำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญด้านงบประมาณอย่างเข้มงวด เนื่องจากความต้องการใช้จ่ายจากงบประมาณภาครัฐยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการปฏิรูปการเพื่อแก้ไขปัญหาระบบบำนาญภาครัฐที่ไม่ยั่งยืนและการอุดหนุนราคาน้ำมันที่ไม่เป็นธรรมจะเป็นเรื่องยาก แต่ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อช่วยให้สามารถนำเงินทุนมาใช้ประโยชน์ในการชำระหนี้และการลงทุนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ

นับจากนี้ไป
จนถึงระยะกลาง
จำเป็นต้องมีการ
จัดลำดับความ
สำคัญด้านงบ
ประมาณอย่าง
เข้มงวด เนื่องจาก
ความจำเป็นใน
การใช้จ่ายจากงบ
ประมาณภาครัฐ
ยังคงเพิ่มสูงขึ้น
อย่างต่อเนื่อง

เบลเยียม

หลายประเทศสามารถระดมรายได้และสร้างพื้นที่ทางการคลังเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การศึกษา และระบบสวัสดิการสังคมให้ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ประเทศเหล่านั้นได้รับประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ ควบคู่กับการให้การสนับสนุนแรงงานที่ต้องออกจากงานเดิมได้ การดำเนินการเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการรับมือและการฟื้นตัวจากภาวะหยุดชะงักด้านการค้าและพลังงาน รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันก็ยิ่งช่วยลดการใช้จ่ายโดยรวมลงได้

IMF ยินยัดเคียงข้างสมาชิกแต่ละประเทศ โดยช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถปรับตัวรับมือกับภาวะหยุดชะงักที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง และทำงานร่วมกับบรรดาประเทศสมาชิก เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายการคลังจะนำมาซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ IMF ยังช่วยวางกระบวนการต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการลงทุนและการจัดทำงบประมาณแบบหลายปี เพื่อ

ให้มั่นใจว่าจะมีการนำทรัพยากรจากเงินภาษีของประชาชนไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่ำ ความเชี่ยวชาญของ IMF ด้านการระดมรายได้สามารถชดเชยความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาที่ลดลงได้ เงินทุนสนับสนุนจาก IMF ช่วยให้ประเทศต่าง ๆ สามารถฟื้นตัวและรับมือกับวิกฤตการณ์ในระยะสั้นและสร้างความสามารถในการฟื้นตัวและรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในระยะยาวได้เช่นกัน

ขณะที่หลายประเทศเตรียมรับมือกับปัญหาประชากรสูงวัยและจำนวนประชากรที่ลดลง และในขณะเดียวกัน บางประเทศพยายามส่งเสริมการศึกษาและสร้างโอกาสให้กับกลุ่มเยาวชนที่เพิ่มจำนวนขึ้น IMF จะยังคงสนับสนุนผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปลดล็อกศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

ปัญญาประดิษฐ์

• (AI):

การปรับใช้และ ความปั่นป่วน

ในปี 2568 การลงทุนด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ AI ช่วยเพิ่มอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสหรัฐอเมริกาขึ้นอีกประมาณ 0.5 จุดร้อยละ นอกจากนี้ การเติบโตของผลิตภัณฑ์ในสหรัฐฯ เติบโตสูงขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งอาจสะท้อนถึงผลกระทบในระยะแรกจากการนำ AI มาใช้งานได้ในระดับหนึ่ง ตามการคาดการณ์ของหน่วยงานภายนอก

บางแห่ง ในปี 2569 การลงทุนด้าน AI โดยภาคเอกชนทั่วโลกอาจมีมูลค่าสูงกว่า 2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะทำให้ AI กลายเป็นหนึ่งในปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตที่ยาวตัวรวดเร็วที่สุดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริหารของ IMF จึงกำลังติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับ AI และผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจมหภาคอย่างใกล้ชิด

เนื่องจากการใช้ทั่วโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่การนำเทคโนโลยีนี้ไปใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ที่ขับเคลื่อนด้วย AI จึงอาจเร่งตัวขึ้นในหลากหลายอุตสาหกรรมและสายอาชีพ ภูมิภาคเอเชียกำลังเดินทางสู่โอกาสในการใช้ AI ให้เป็นประโยชน์อย่างจริงจัง โดยสิงคโปร์ครองอันดับหนึ่งเมื่อวัดจากดัชนีความพร้อมด้าน AI ของ IMF ด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่แข็งแกร่ง ระบบการศึกษา อีกทั้งกฎระเบียบที่มองการณ์ไกล นอกจากนี้ เอเชียตะวันออกยังเป็นศูนย์กลางด้านการผลิตและการออกแบบชิป ในขณะที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็กำลังต้อยอดจากจุดแข็งด้านการผลิตเพื่อขยับขึ้นไปสู่ระดับที่สูงขึ้นในห่วงโซ่มูลค่าเช่นกัน

แต่ความเสี่ยงก็ยังคงมีอยู่ ผู้กำหนดนโยบาย ภาคครัวเรือน และภาคธุรกิจต่างมีความกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับบทบาทของ AI ในการเปลี่ยนแปลงตลาดแรงงาน โดย AI อาจเข้ามาแทนที่ตำแหน่งงานและกดดันค่าจ้างของแรงงานบางกลุ่มให้ลดต่ำลง งานวิจัยของ IMF ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทำงานในตำแหน่งที่ต้องใช้ทักษะด้าน AI มีรายได้สูงกว่าแต่เมืองและภูมิภาคที่มีตำแหน่งงานประเภทนี้จำนวนมากกลับไม่ได้มีการเติบโตของการจ้างงานในภาพรวมแต่อย่างใด แรงงานที่มีทักษะด้าน AI กำลังได้รับประโยชน์ เช่นเดียวกันกับผู้ทำงานในตำแหน่งที่ใช้ทักษะไม่สูงนัก เช่น พนักงานร้านอาหารที่มีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ที่มีรายได้สูง ในขณะที่กลุ่มที่ถูกมองข้ามคือแรงงานทักษะระดับกลาง ซึ่งงานของแรงงานกลุ่มนี้มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกระบบอัตโนมัติเข้ามาแทนที่

ในมุมมองทางธุรกิจ ผลตอบแทนจากการลงทุนใน AI ซึ่งมีมูลค่าสูงและอาศัยเงินทุนจากการก่อหนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้น อาจกลายเป็นเพียงภาพลวงตา ซึ่งอาจนำไปสู่การพลิกกลับอย่างรุนแรงของมูลค่าหุ้น การสูญเสียความมั่งคั่ง และการเลิกจ้างงาน ในขณะเดียวกัน ภายในชุดองค์ประกอบของเทคโนโลยี เครื่องมือแพลตฟอร์ม และระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่นำมาเพื่อผสาน AI เข้ากับกระบวนการทำงาน ซึ่งรวมถึงผู้ให้บริการศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Hyperscalers) และผู้ผลิตชิป มีรูปแบบการจัดหาเงินทุนแบบหมุนเวียน (Circular Financing)

แรงงานที่มี
ทักษะด้าน AI
กำลังได้รับ
ประโยชน์
เช่นเดียวกันกับ
ผู้ที่ทำงานใน
ตำแหน่งที่ใช้
ทักษะไม่สูงนัก
เช่น พนักงาน
ร้านอาหาร
ที่มีหน้าที่ให้
บริการแก่ผู้ที่มี
รายได้สูง
ในขณะที่กลุ่ม
ที่ถูกมองข้ามคือ
แรงงานทักษะ
ระดับกลาง

ประเด็นที่น่าจับตามอง

ซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่กี่บริษัทต่างทำหน้าที่เป็นทั้งลูกค้า นักลงทุน และผู้ให้เงินทุนแก่กันและกันในเวลาเดียวกันนั้น นับเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงเนื่องจากปัญหาซึ่งเกิดขึ้นกับบริษัทแห่งหนึ่งอาจจะลุกลามและส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังบริษัทอื่น ๆ คณะกรรมการ IMF จึงดำเนินการติดตามตรวจสอบความเสี่ยงเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอผ่านกระบวนการกำกับดูแลแบบพหุภาคี

IMF กำลังช่วยเหลือเพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนี้ได้ ชุดดัชนีชี้วัดด้าน AI ของ IMF (ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านความพร้อมของประเทศ ความพร้อมด้านทักษะ และความไม่สมดุลของทักษะ) ช่วยให้สมาชิกแต่ละประเทศเข้าใจถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของตนในด้านสำคัญ ๆ ของระบบเศรษฐกิจ AI ตั้งแต่การฝึกอบรมบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ไปจนถึงเงินทุนร่วมลงทุน (Venture Capital) และกฎระเบียบข้อบังคับ

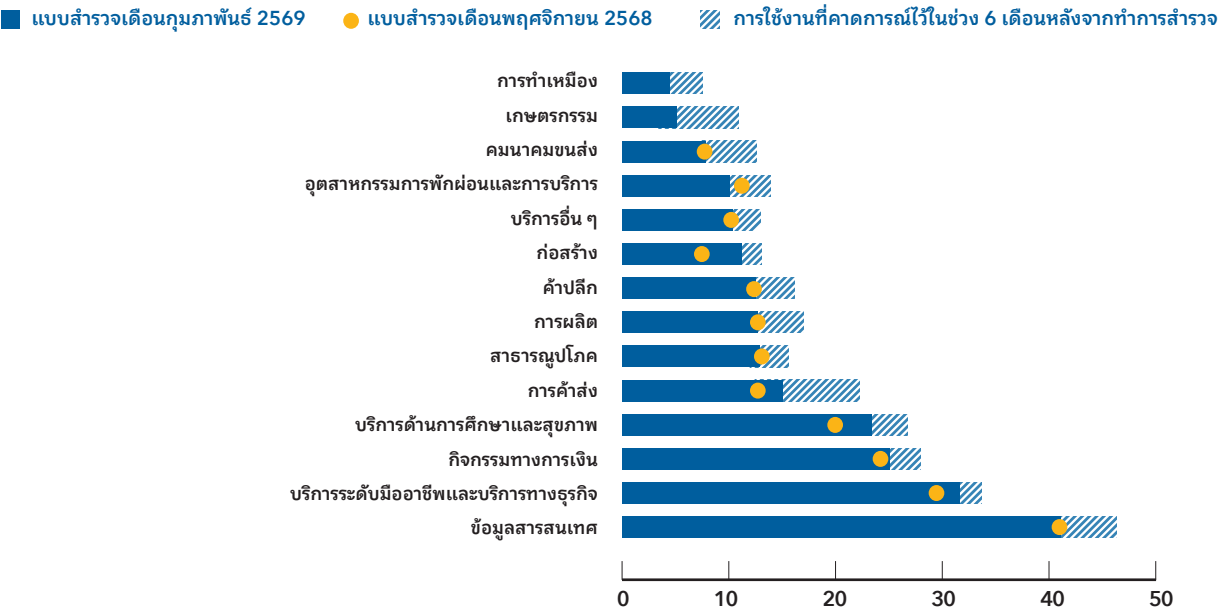
ชุดเครื่องมือชี้วัดดัชนีเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ของ IMF ในประเด็นสำคัญระดับมหภาคที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับ AI อาทิ ผลกระทบต่อผลิตภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลาดแรงงานและทักษะ ความเหลื่อมล้ำทั้งระหว่างประเทศและภายใน

ประเทศ ตลาดการเงิน รวมถึงด้านพลังงานและสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว

IMF ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการส่งต่อแนวโน้มนโยบายที่เป็นประโยชน์ โดยการถ่ายทอดบทเรียนจากผู้นำในด้านเหล่านี้ให้แก่ประเทศที่กำลังพยายามปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและละเอียดรอบคอบถึงบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศช่วยให้ IMF สามารถให้คำแนะนำที่เหมาะสมและตรงจุดเกี่ยวกับนโยบายเชิงโครงสร้างตามที่ประเทศสมาชิกต้องการได้ ไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือแรงงานให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนด้วย AI ในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงการทำความเข้าใจถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเทคโนโลยีนี้ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดนโยบายการเงินและการคลัง

นอกจากนี้ IMF ยังช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถรับมือกับความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเงินและการคลังที่อาจเกิดขึ้นหากเกิดภาวะฟองสบู่ AI แฉก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่มีระดับหนี้สินสูงอยู่แล้ว) ควบคู่ไปกับการเดินทางใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าวอย่างเต็มที่

ภาพที่ 1.1 การใช้ปัญญาประดิษฐ์โดยบริษัทสหรัฐฯ จำแนกตามภาคธุรกิจ (ร้อยละ)

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานสำมะโนประชากรแห่งสหรัฐอเมริกา, แบบสำรวจแนวโน้มและมุมมองทางธุรกิจ และการคำนวณของเจ้าหน้าที่ IMF
หมายเหตุ: มีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจภาคต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้สัดส่วนมูลค่าเพิ่มขั้นต้น (Gross Value Added : GVA) แถบสีฟ้าและจุดสีเหลืองแสดงค่าตอบสำหรับคำถามในแบบสำรวจ: “ในช่วงหกเดือนที่ผ่านมา ธุรกิจนี้ได้นำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในกระบวนการทางธุรกิจด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่” แถบที่มีลวดลายแสดงคำตอบจากแบบสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 ต่อคำถามที่ว่า: “ในช่วงหกเดือนข้างหน้า คุณคิดว่าธุรกิจนี้จะนำ AI มาใช้ในส่วนงานใดส่วนหนึ่งของการทำงานหรือไม่” ไม่มีข้อมูลผลการสำรวจสำหรับภาคเกษตรกรรมและการทำเหมืองแร่ในการสำรวจประจำเดือนพฤศจิกายน 2568

การค้าและการเติบโต: ความสามารถในการ รับมือและฟื้นตัวได้ดี ท่ามกลางแรงกดดัน

วิกฤตการณ์ทางการค้าในปี 2568 นำมาซึ่งปัจจัยจุดรั้งการเติบโตของเศรษฐกิจโลก และกระตุ้นให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการค้าปรับตัวสูงขึ้นเกือบร้อยละ 5 ในปีที่ผ่านมา โดยการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยียังคงขยายตัวอย่างคึกคัก (ดูประเด็นที่น่าจับตามองที่ 2 เรื่อง AI)

การปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้างของนโยบายการค้าของสหรัฐฯ ในช่วงต้นปี 2568 เป็นตัวเร่งให้เกิดการปรับทิศทางการค้าใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชีย เขตเศรษฐกิจหลายแห่งทำการเจรจาข้อตกลงความเข้าใจทางการค้าระดับทวิภาคีกับสหรัฐฯ นอกจากนี้ ประเทศต่าง ๆ ยังได้แสวงหาโอกาสและข้อตกลงทางการค้า และจัดทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างกันภายในภูมิภาคอีกด้วย โดยอาศัยกฎเกณฑ์และระบบการ

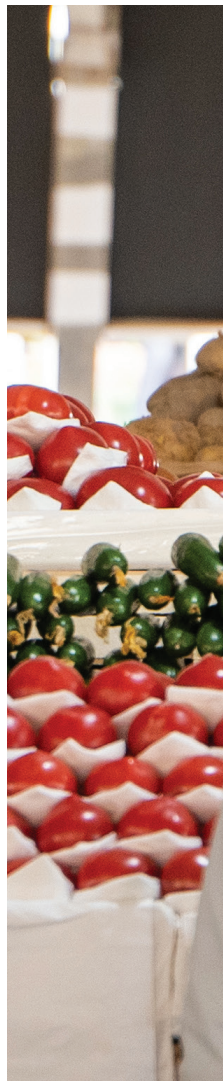

ประเทศไทย

รายงานประจำปี 2569

**ความไม่แน่นอน
และความจำเป็น
ในการสร้างห่วง
โซ่อุปทานที่มี
ความสามารถ
ในการรับมือกับ
วิกฤตและฟื้นตัว
ได้ดีขึ้นยังคงเป็น
ปัจจัยที่มีอิทธิพล
อย่างมากต่อการ
ตัดสินใจด้านการ
ค้าและการลงทุน**

ค้าที่มีอยู่เดิม การดำเนินการของประเทศเหล่านี้ช่วยให้การค้าดำเนินไปได้ แต่คาดว่า การเติบโตทางการค้าจะชะลอตัวลงในปีนี้ โดยได้รับผลกระทบซ้ำจากแรงกระทบเนื่องจากภาวะสงครามในตะวันออกกลาง

ข้อมูลจากทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ระบุว่า สงครามและการปิดช่องแคบฮอร์มุซที่ตามมา ส่งผลให้เกิดการลดลงของปริมาณอุปทานพลังงานโลกครั้งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อแนวโน้มไปยังสินค้าโภคภัณฑ์อื่น ๆ อุปทานอาหารและห่วงโซ่อุปทานในภาพรวมอีกด้วย ซึ่ง IMF กำลังทำงานเดียวกันกับ IEA และธนาคารโลกอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจมหภาคในประเด็นเหล่านี้

ความเสียหายที่ยืดเยื้อต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านการส่งออกพลังงานในภูมิภาคอาจยังคงเป็นปัจจัยจำกัดปริมาณอุปทานต่อไป ความไม่แน่นอนและความจำเป็นในการสร้างห่วงโซ่อุปทานที่มีความสามารถในการรับมือต่อวิกฤตและฟื้นตัวได้ดีขึ้น (แม้จะแลกมาด้วย

ประสิทธิภาพที่ลดลง) ยังคงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจด้านการค้าและการลงทุน การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจยังได้รับผลกระทบจากอุปสรรคทางการค้าทั่วโลกอีกด้วย ซึ่งยังคงอยู่ในระดับที่สูงกว่าที่เป็นมาตลอดหลายทศวรรษอย่างมาก

บรรดาประเทศและภูมิภาคต่าง ๆ กำลังพยายามสร้างความสามารถในการรับมือและฟื้นตัวจากภาวะหยุดชะงักที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเหล่านี้ ผ่านการแสวงหาโอกาสในการกระจายตลาดและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นพร้อมกับขยายฐานแหล่งจัดหาวัตถุดิบให้มีความหลากหลายและมั่นคงยิ่งขึ้น ในขณะที่สมาคมประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ยังสามารถรับมือกับความเสี่ยงระดับโลกที่เร่งด่วนอีกประการหนึ่งได้ด้วย ซึ่งก็คือภาวะความไม่สมดุลทั้งจากภายนอกและภายในประเทศที่อยู่ในระดับสูง การวิเคราะห์ของ IMF แสดงให้เห็นว่าความไม่สมดุลที่มากเกินไปจะเพิ่มความเปราะบางต่อภาวะหยุดชะงักทางเศรษฐกิจและการขาดเสถียรภาพทางการเงิน ซึ่ง

อุซเบกิสถาน

เพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดการปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง

เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในการแสวงหาการค้าที่สมดุล การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และความสามารถในการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง IMF จึงให้คำแนะนำที่ปรับให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศและในระดับพหุภาคี และสนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกันและลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ กรอบนโยบายการค้าที่คาดการณ์ได้ โปร่งใส และมีการสื่อสารอย่างทั่วถึง จะช่วยลดความไม่แน่นอนและสร้างความมั่นคงและชัดเจนให้กับความคาดหวังของภาคธุรกิจและผู้บริโภค

IMF แนะนำให้ภูมิภาคต่าง ๆ มีความคล่องตัวในการปรับตัวอย่างรวดเร็วในการมองหาโอกาสเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมการค้า ซึ่งรวมถึงการดำเนินการผ่านการเจรจาแบบพหุภาคี (multilateral) และแบบพหุภาคีเฉพาะกลุ่ม (plurilateral)

นอกจากนี้ IMF ยังกำลังจัดทำทวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาลักษณะความไม่สมดุลทั่วโลกที่อยู่ในระดับสูง

ในปัจจุบัน และผลกระทบเชิงลบที่ลุกลามจากภาวะดังกล่าว ควบคู่ไปกับการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น ในประเทศที่มีดุลการค้าเกินดุล เช่น ประเทศจีน การขับเคลื่อนการเติบโตที่มีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องด้วยการบริโภคสามารถยกระดับสวัสดิการ และลดระดับการเกินดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดลงได้ ส่วนประเทศที่ประสบปัญหาขาดดุลการค้าต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา การดำเนินการมาตรการรัดเข็มขัดทางการคลังที่น่าเชื่อถืออาจช่วยลดความต้องการนำเข้าสินค้าและความต้องการเงินทุนจากต่างประเทศได้

ในระดับภูมิภาค การบูรณาการที่เข้มข้นยิ่งขึ้นภายในกลุ่มต่าง ๆ เช่น อาเซียน การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดเดียวของสหภาพยุโรป และการดำเนินการปฏิรูปเพื่อกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน ยังจะเป็นการช่วยสนับสนุนการเติบโตที่มีความสามารถในการรับมือและการฟื้นตัวได้ดีและยั่งยืนยิ่งขึ้นอีกด้วย

พรมแดนใหม่ ทาง การเงินดิจิทัล

การเงินดิจิทัลยังคงขยายขอบเขตการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปี 2569 ซึ่งเป็นได้ทั้งการสร้างโอกาสและก่อให้เกิดความเสี่ยงใหม่ ๆ โดยสแตเบิลคอยน์ (Stablecoin) ซึ่งเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่มีมูลค่าคงที่โดยอาศัยกลไกต่าง ๆ เพื่อตรึงมูลค่า กลับมาเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอีกครั้ง และความคืบหน้าด้านกระบวนการแปลงสินทรัพย์ทางการเงินให้อยู่ในรูปแบบหน่วยแทนค่าดิจิทัลที่เรียกว่า "โทเคน" (Token) ก็ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่หลายประเทศกำลังเดินหน้าพัฒนาสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลาง (Central Bank Digital Currency: CBDC)

หลังจากผ่านการพัฒนาและทดลองมาเป็นเวลาหลายปี หลาย ๆ รัฐบาลและหน่วยงานในภาคการเงินต่างกำลังนำเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อนด้วยบล็อกเชนหรือบัญชีแยกประเภทแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger) มาปรับใช้ในระดับองค์กรอย่างเป็นทางการ การเติบโตของเหรียญสแตเบิลคอยน์จึงดำเนินต่อไป และแม้ว่าการนำมาใช้ในการชำระเงินและการโอนเงินข้ามพรมแดนจะยังมีสัดส่วนไม่มากนักก็ตาม แต่ก็มีการขยายการใช้งานเพิ่มขึ้น การแปลงสินทรัพย์เป็นโทเคนดิจิทัล (Tokenization) ซึ่งเป็นกระบวนการบันทึกและโอนย้ายสินทรัพย์

ในบัญชีแยกประเภทดิจิทัลที่สามารถตั้งโปรแกรมได้ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันอย่างกว้างขวาง ยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้น แต่กำลังก้าวไปสู่การนำมาใช้งานจริงในเชิงพาณิชย์

การปรับทิศทางไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีนี้และการดำเนินงานข้ามพรมแดนได้อย่างคล่องตัวนี้ ส่วนใหญ่ขับเคลื่อนโดยสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร แต่ธนาคารต่าง ๆ ก็เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน

ภูมิภาคเอเชียเป็นผู้นำด้านการเงินดิจิทัลมาอย่างยาวนาน การชำระเงินผ่านระบบดิจิทัลและบริการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ (mobile money) เป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายเนื่องจากผู้คนจำนวนมากมีโทรศัพท์มือถือแต่ไม่มีบัญชีธนาคาร กฎระเบียบเชิงรุกของภาครัฐและมาตรฐานการชำระเงินระดับภูมิภาคช่วยสนับสนุนการเติบโตของระบบนิเวศฟินเทคขั้นสูงให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอาเซียน

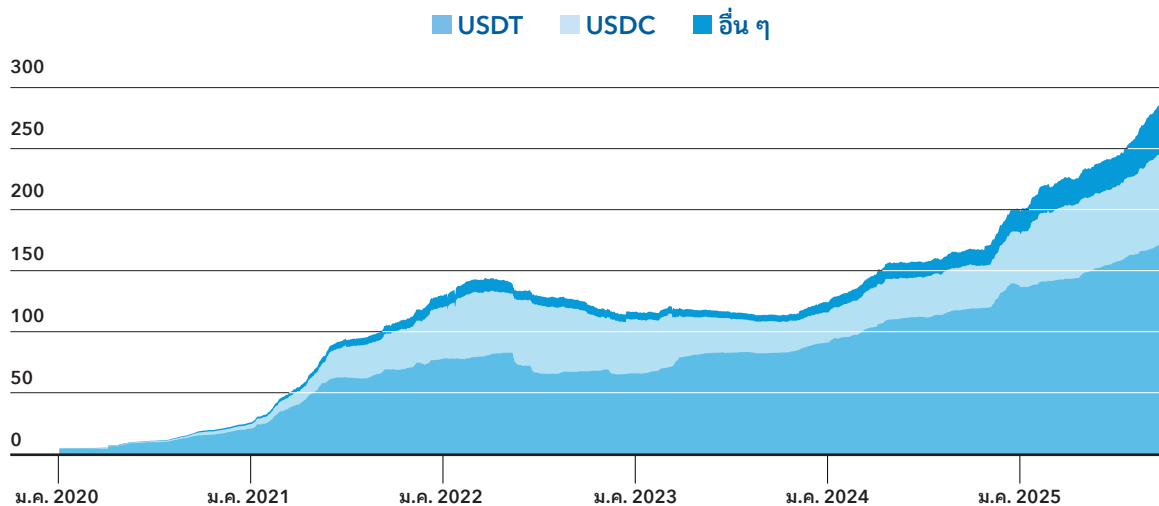
ด้วยเหตุนี้ เอเชียจึงกลายเป็นสนามทดสอบสำคัญสำหรับการพัฒนาและการนำระบบการชำระเงินดิจิทัลมาใช้งาน เช่น สแตเบิลคอยน์ โดยบริษัทฟินเทกระดับภูมิภาค ผู้ให้บริการชำระเงิน และผู้กำหนดนโยบายกำลังพิจารณาวิธีการลดต้นทุนการชำระเงินข้ามพรมแดนและปรับปรุงการเข้าถึงบริการทางการเงินสำหรับผู้เข้าถึงบริการทางการเงินได้จำกัด ซึ่งเป็นประโยชน์ที่อาจขยายผลไปได้ทั่วโลก

ผู้ออกสกุลเงินที่ใช้เป็นฐานในการกำหนดมูลค่าของเหรียญสแตเบิลคอยน์เหล่านี้ (ซึ่งในปัจจุบันส่วนใหญ่คือสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) จะได้รับประโยชน์จากอุปสงค์และสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นสำหรับตราสารหนี้ภาครัฐ ปัจจุบันผู้ออกเหรียญสแตเบิลคอยน์รายใหญ่ที่สุดสองรายถือครองตัวเงินคลังสหรัฐฯ รวมกันมากกว่าที่ประเทศซาอุดีอาระเบียถือครอง

ภาพที่ 1.2 มูลค่าตามราคาตลาดของเหรียญสเตเบิลคอยน์บางสกุล

(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา: CoinGecko และการคำนวณของเจ้าหน้าที่ IMF

หมายเหตุ: USDT = Tether; USDC = USD Coin; "อื่น ๆ" (Other) หมายถึงมูลค่าตามราคาตลาดรวมของเหรียญสเตเบิลคอยน์ในกลุ่มเหรียญ 15 อันดับแรกที่คัดเลือกมา โดยไม่นับรวม USDC และ USDT

ในระยะยาว การแปลงสินทรัพย์เป็นโทเคนอาจสร้างผลกระทบได้มากกว่าเหรียญสเตเบิลคอยน์ เนื่องจากสินทรัพย์ทั้งที่จับต้องได้และสินทรัพย์ทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปจนถึงสินเชื่อ ต่างอาจถูกแปลงเป็นโทเคนได้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการทำธุรกรรม ลดต้นทุน และเปิดโอกาสให้ผู้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงสินทรัพย์ได้มากขึ้นในท้ายที่สุด

ในแง่ความเสี่ยงนั้น เหรียญสเตเบิลคอยน์อาจขาดเสถียรภาพได้หากสินทรัพย์หนุนหลังมีมูลค่าลดลง หรือหากผู้ใช้งานขาดความเชื่อมั่นในเหรียญดังกล่าว การไล่ถือนสินในปริมาณมากอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อตลาดพันธบัตรรัฐบาลที่ผู้ออกเหรียญสเตเบิลคอยน์ถือครองอยู่ ผู้กำหนดนโยบายมีบทบาทเกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเงิน การใช้สกุลเงินอื่นแทนสกุลเงินท้องถิ่น (เช่น การใช้เงินดอลลาร์สหรัฐฯ แทนสกุลเงินหลัก) และความถูกต้องและน่าเชื่อถือของระบบการเงิน ซึ่งการใช้โทเคนอาจทำให้การทำธุรกรรมรวดเร็วมากเกินไปจนก่อให้เกิดภาวะราคาตึงลงฉับพลัน (flash crash) ซึ่งเป็นสภาวะที่มูลค่าสินทรัพย์ผันผวนอย่างรุนแรงและรวดเร็วเกินกว่าที่มนุษย์จะเข้าไปจัดการได้ทันทั่วทั้ง

ประเทศสมาชิกจำนวนมากยังคงเดินหน้าพัฒนา CBDC เพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญจากการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลควบคู่ไปกับการรับมือกับความเสี่ยงบางประการ ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารกลางยุโรปได้ดำเนินขั้นตอนการเตรียมการสำหรับเงินยูโร

ดิจิทัลเสร็จสิ้นแล้วในเดือนตุลาคม 2568 ซึ่งเป็นการวางรากฐานทางเทคนิคสำหรับการออกสกุลเงินดิจิทัล

การคงไว้ซึ่งสกุลเงินของตนช่วยให้ประเทศต่าง ๆ สามารถใช้เครื่องมือนโยบายการเงินเพื่อบริหารจัดการเศรษฐกิจได้ อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนความพยายามของประเทศในการป้องกันปัญหาการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

IMF ยังคงสนับสนุนให้มีกรอบการกำกับดูแลด้านการเงินดิจิทัลระดับโลกที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงของเหรียญสเตเบิลคอยน์ โดยอิงตามข้อเสนอแนะของ IMF, คณะกรรมการเสถียรภาพทางการเงิน (FSB), และธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (BIS) และการทำให้ระบบการชำระเงินสามารถทำงานร่วมกันได้ ส่วน IMF ยังแบ่งปันองค์ความรู้เพื่อช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถรับมือกับความผันผวนของกระแสเงินทุน และรักษาขีดความสามารถในการบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนในยามที่สภาวะตลาดอยู่ในภาวะไร้ระเบียบ นอกจากนี้ IMF ได้เพิ่มเนื้อหาไว้ในคู่มือเกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัลของธนาคารกลาง (CBDC Virtual Handbook) ฉบับละเอียด เพื่อตอบข้อซักถามล่าสุดจากผู้กำหนดนโยบาย โดยสำรวจประเด็นต่าง ๆ ตั้งแต่เสถียรภาพทางการเงินไปจนถึงประเด็นใหม่ ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น อาทิ การแปลงทุนสำรองให้เป็นโทเคน

การประชุมประจำปี ของ IMF-WBG ประจำปี 2569

ประเทศไทยตั้งอยู่ใจกลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเชื่อมโยงเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และแนวคิดต่าง ๆ ทั้งทั้งภูมิภาคและก้าวไกลไปสู่ระดับสากล ในเดือนตุลาคม 2569 การประชุมประจำปีของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และกลุ่มธนาคารโลก (World Bank Group) จะเวียนมาจัดที่กรุงเทพมหานครอีกครั้ง ซึ่งเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2534

โอกาสในการเป็นเจ้าภาพการประชุมอีกครั้งสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าอันโดดเด่นของประเทศไทย และตอกย้ำบทบาทของประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับโลก

ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญด้านภูมิรัฐศาสตร์ การค้า และเทคโนโลยีล้วนเป็นปัจจัยในการปรับโฉมเศรษฐกิจโลก การประชุมประจำปี 2569 จะเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้กำหนดนโยบายทำการหารือร่วมกันถึงแนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการรับมือกับวิกฤติ และการสร้างการเติบโตที่เปี่ยมด้วยพลวัต ยั่งยืน และครอบคลุมสำหรับอนาคต

รายงานประจำปี 2569 ของ IMF

ดูเพิ่มเติม
ทางออนไลน์
IMF.ORG/AR2026

เข้าสู่และดาวน์โหลด รายงานประจำปี
2569 พร้อมงบการเงินและข้อมูลเพิ่ม
เติมได้ที่เว็บไซต์รายงานประจำปีของกอง
ทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
IMF.org/AR2026

รายงานประจำปีฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยฝ่ายสิ่งพิมพ์
ของแผนกสื่อสารองค์กรแห่ง IMF โดยได้รับคำ
ปรึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร IMF
โดยมี Jeremy Harrison, Harriet Tolputt และ
Jim Beardow ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนิน
งานของคณะทำงานจัดทำรายงาน ซึ่งอยู่ภาย
ใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการด้านการ
ประเมินผลของคณะกรรมการบริหาร โดยมี André
Roncaglia เป็นประธาน Harry Kruglik เป็น
หัวหน้าทีมงานเขียน ส่วน Peijing (Penny) Li
เป็นบรรณาธิการและผู้จัดการโครงการ Denise
Bergeron ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการฝ่ายผลิต Joe
Procopio ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านความคิด
สร้างสรรค์ และ José Morales Mendizabal ช่วย
ดูแลด้านการออกแบบดิจิทัล

© 2026 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
 สงวนลิขสิทธิ์

ออกแบบโดย Feisty Brown, feistybrown.com
ออกแบบเว็บไซต์โดย Cantilever, cantilever.co

สารบัญภาพถ่าย

ภาพปก	ภาพถ่าย Unsplash โดย Vadim Kaipov
3	ภาพถ่าย IMF โดย Kim Haughton
6	ภาพถ่าย IMF
7	ภาพถ่าย IMF โดย Yam G-Jun
8-9	ภาพถ่าย istock โดย Wengen Ling
10-11	ภาพถ่าย IMF
15	ภาพถ่าย istock โดย thitivong
16-17	ภาพถ่าย IMF
20	ภาพถ่าย istock โดย Karl Hendon

คำย่อและอักษรย่อ

AI	ปัญญาประดิษฐ์
G20	กลุ่มยี่สิบประเทศ
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
IMF	กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
SDR	สิทธิพิเศษถอนเงิน
UN	สหประชาชาติ
WBG	กลุ่มธนาคารโลก

ภาพประกอบ

- 12 โดย Chad Hagen/joaniebrep.com
- 18 โดย Dan Funderburgh/debutart.com

**"ในภาวะที่ประเทศสมาชิก
ต้องรับมือกับกระแสความ
เปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย
และสวนทางกันในปัจจุบัน
กองทุนการเงินระหว่าง
ประเทศ (IMF) พร้อมยื่น
หยัดเคียงข้างและปรับ
รูปแบบการสนับสนุนช่วย
เหลือให้สอดคล้องกับ
ความต้องการเฉพาะของ
สมาชิกแต่ละราย"**

คริสตาลินา กิออร์กีเ ова
กรรมการผู้จัดการ

PUBLICATIONS

THAI